

KNJIGA

*"To je knjiga bez svoje priče,
ili to je priča bez svoje knjige
o limaru koji se u snu okliznuo..."*

Ipak, postojala je jedna knjiga koju nisam mogao nikome da poklonim ili pozajmim, nije mi to padalo na pamet. Bila je to tekstualna mašina, starokineska Knjiga promena, poznatija kao Ji-đing. Ali desilo se... šta? Izgleda da se nisam dobro ponašao prema njoj, zlorabio sam je, šta li?

Imao sam dvadeset i pet godina kada sam kupio tu knjigu pouzećem, naručio sam je i poštar mi je doneo jednog lepog majskog jutra. Naravno, postojale su različite redakcije i mnoga izdanja tog drevnog teksta. Ja sam se odlučio za jedno koje je priredio jedan dosta zagonetan lik koji se predstavljao kao izvesni Aleks I. Starvinski i koji je imao nekakav okultistički kružok u Ujvideku početkom sedamdesetih godina. Lokaciju njegovog prebivališta bilo je teško otkriti. Dotični se oglašavao preko novinskih oglasa, posedovao je poštanski fah preko koga su se mogle naručiti nekoliko njegovih knjižica iz okultizma.

U to vreme, početkom sedamdesetih, bio sam dosta dezorijentisan, došlo je do sloma mladalačkih iluzija, bio mi je potreban nekakav vodič kroz život. Nije to morao da bude čovek, živ stvor, iako sam jednog trenutka pomišljao da nađem sebi gurua, vrača. Ubrzo sam shvatio da bi to mogao ipak da bude samo nekakav uređeni sistem znakova ili simbola i to mi se naročito svidelo. Pokušao sam sa tehnikom tumačenja snova, koristio sam jedan dosta dobar sanovnik jednog švajcarskog psihologa koji je bio učenik slavnog K. G. Junga, međutim, malo je vajde bilo od toga. Jednostavno, višeznačnost snova i proizvoljnost tumačenja su me zbunjivale, nisam mogao ni za šta čvrsto da se uhvatim. Zatim sam pokušao sa kartama, u pitanju je bio tarot, čuveni Marseljski špil, ali vrlo brzo sam počeo, pod uticajem velikih slika ili simbola, tzv. arkana, da sanjam stravične snove i to je jednog trenutka pretilo da se pretvori u košmar i na javi, tako da sam morao da prekinem sa tom praksom. Najzad, došao sam do Ji-đinga, starokineske Knjige promena i to je bilo ono pravo, to sam odmah shvatio. Kao što sam već rekao, imao sam u početku nekoliko različitih izdanja, ali vrlo brzo sam se odlučio za Ji-đing koji je priredio dotični Aleks I. Starvinski. Filozofska mašina koju je oličavala ta knjiga, bila je, u suštini, veoma strog vodič kroz život, čak represivan, što je sasvim odgovaralo mom palanačkom podaničko-izdajničkom mentalitetu. Ona je manje-više stalno govorila: ne! Njeni saveti su u suštini najčešće bili odvratanje i instrukcija za askezu, za uzdržavanje. Na primer: piški mi se, a ona mi kaže – nemoj, strpi se još malo. Ona je afirmisala moju urođenu pasivnost i nepokretnost i to mi je prijalo, to povlađivanje da ne mrdam ni levo ni desno. Odmah sam je zavoleo. Ali sa druge strane, njene dijagnoze su uvek bile nekako umerene i deskriptivne, nisu bile presude, čak i kada su bile mračne, tako da su uvek ostavljale neku nadu.

U pitanju je bila sama priroda tog jezika koji nije znao za definicije. U izvesnom smislu, moglo bi se čak reći da je Knjiga iskazivala stanovitu nežnost i uvidavnost prema svom posvećeniku i baštiniku. Bila je nežna i brižna kao mati. Ali kada je davala instrukcije za činjenje bila je direktna i jasna. Međutim, ja je nisam uvek slušao, bio sam neposlušan sin, iako, njene prognoze su se skoro redovno obistinjavale. Kada je trebalo da se oženim, deset puta sam je pitao da li da to uradim i odgovor je uvek bio: Ne! U stvari, deseti put odgovor je bio: Ako to baš želiš da učiniš, shvati to kao svoj životni opus, kao simboličan čin, iako biće to za tebe preteško iskustvo. I učinio sam to. Oženio sam se svojom dugogodišnjom prijateljicom sa kojom sam se znao još od detinjstva. Iznajmili smo stan koji je žena uredila po svojim željama i ukusu. Bilo je to ljubavno gnezdašće, lepo smo živeli. Međutim, ja sam nastavio da odlazim svakodnevno u stan kod moje tetke, mamine sestre koja me je othranila i koja mi je, u stvari, bila mati, pošto je moja majka umrla na porođaju. Porodivši me, predala mi je svoju dušu. Tamo, u tetkinom stanu u kom sam odrastao, zadržao sam svoju sobu u koju sam se svakodnevno zatvarao da meditiram, da prebiram po pijaninu i da povremeno okrećem Ji-đing. Jednostavno, nisam mogao toga da se odreknem, morao sam nekoliko sati u toku dana da budem apsolutno sam. Žena je to tolerisala, imala je razumevanja za tu moju nasušnu potrebu. Međutim, jednom sam je uhvatio da me krišom posmatra kroz ključaonicu. Nenajavljena je došla u stan kod tetke i dok sam bacao novčiće, ona me je posmatrala. Ali nisam joj mnogo zamerio zbog toga. Uostalom, ona je već znala da se ja bavim vraćanjem. Kada sam ustao od stola i došao do vrata, ona je već bila na pola predsoblja, ali bilo mi je sve jasno. Počeo sam da se smejem kao lud, dobacio sam joj: "Ko je od nas dvoje muško, a ko žensko, stvarno, ne znam?" Međutim, pričao ja ovo ili ono, činjenica je da je to danonoćno tabanje sa tom knjigom bilo nešto više od čitanja i vraćanja, imalo je sve to neku čulnu, erotsku dimenziju.

Jednog leta, hteli smo da idemo negde na odmor, iako smo to retko činili. Ja nisam voleo da putujem, više su me privlačile te domaće, kućne aktivnosti. Ali bili smo se već ucvrljali, potrebno je bilo provetravanje i tako smo odlučili da odemo na Crno more, u Bugarsku, u jedan živopisni starovizantijski gradić po imenu Nesebar. Postavljalo se pitanje kako da putujemo. Ji-đing mi je govorio da će putovanje biti osobito lepo i srećno ako budemo išli avionom, međutim, u slučaju kopnenog putovanja, neko će nas pokraستي. Heksagram koji sam otvorio bio je: Vatra na nebu. Inače, plašio sam se da letim, bio sam zemljani tip i uvek sam preferirao kopno. Ali ovo, Vatra na nebu, stvarno me je zburnilo, video sam avion u plamenu i tako sam odlučio da ipak idemo autobusom. Žena se odmah složila, pošto je i ona zemljani tip i imala je strah od visine. I tako sam opet izneverio Knjigu, nisam poslušao njen savet.

Tetka je, inače, htela da iskoristi vreme mog odsustva da okreći stan koji nije bio krečen nekih deset i više godina, pošto sam se ja užasavao svake promene rasporeda, premetačine nameštaja ili bilo kakve novine u stanu. Pre nego što smo krenuli na more, pitala me je kojom bojom želim da se okreći moja soba. Rekao sam – plavom i zelenom, bile su to moje boje. Ji-đing je uvek bio uvijen u beli frotir i stajao je na gornjoj ploči od stelaže za knjige, koja je manje-više zvrjala prazna. Sada sam ga prebacio tako uvijenog, u samu stelažu da ne bi za vreme krečenja padala prašina i šut po njemu.

Na putovanju dogodio se jedan mali incident, tačno ono što je Knjiga predskazala. Čim smo se ukrcali, jedna devojka me je zamolila da zamenim mesto sa njenim momkom da bi oni sedeli zajedno. Pošto sam u tom slučaju morao da se odvojim od žene, nisam mogao da udovoljim njenom zahtevu. Ja i žena imali smo sedišta koja je delio samo prolaz u sredini autobusa. Inače, na putovanje sam poneo samo jednu knjigu koju sam odmah u autobusu počeo da čitam, pošto ionako nisam mogao da zveram kroz prozor. Bio je to "Dnevnik" jednog našeg pesnika koji je živeo u Kanadi. Nešto vrlo zgodno, kratki jezgroviti zapisi – baš sam uživao. Jednog trenutka sam otišao do toaleta, knjigu sam ostavio na sedištu. Žena je za to vreme spavala. Kada sam se vratio, knjige je nestalo. Zamenio sam. Trebalo je odmah da dignem galamu, ali nisam. Smrkao sam se i ćutao – setio sam se upozorenja Ji-đinga, bila je to neminovnost. Nisam imao nikakve dokaze, ali bilo je jasno da je knjigu ukrala ta devojka koja je sedela do mene ili njen momak koji je sedeo iza. Da sam ih optužio, verovatno bi došlo do svađe, možda i tuče, ko će znati sa kakvim ološem čovek ima posla. Uskoro se žena probudila i ja sam je upitao da li je možda ona uzela knjigu. Kada sam joj objasnio šta se desilo, počela je da besni, ali smirio sam je. Ono dvoje su se pravili ludi, ukrali su mi knjigu iz čiste pakosti, da mi se osvete. Verovatno su je posle bacili u prvu kantu za đubre. U svakom slučaju, dobro su mi smestili.

Ujutru kada smo stigli u Nesebar, čuli smo na tranzistoru da se dogodila avionska nezgoda. Avion koji je te noći leteo na liniji Beograd – Podgorica se zapalio, malo je falilo da udari u planinu Lovćen. Ipak je uspeo bezbedno da sleti, niko od putnika nije nastradao.

Inače, samo letovanje je proteklo tako: dugačko peščano žalo, vodoravan položaj pod suncobranom, plavo nebo, raznobojni talasi. Skoro da se nismo kupali, veoma retko smo ulazili u vodu. Deset puta se sunce dizalo iz ravnice i deset puta tonulo u more. Nisam ništa čitao. Ja i žena smo malo pričali. Posmatrao sam velik putnički brod na pučini kako se polako smanjuje krećući se prema severu na putu za Odesu. Taj milionski grad palio je moju maštu. Pomislio sam kako bi bilo uzbudljivo ukrcati se jednog jutra na brod i otići tamo, izgubiti se u tom velegradu, sresti nekog nepoznatog, sasvim drugačijeg od nas, čudnog, veoma čudnog. Ali, naravno, iako je to bilo sasvim izvodljivo, jer je brod išao skoro svaki dan, a za Ukrajinu nisu bile potrebne ni vize, mi smo ipak bili isuviše nepokretni a i plašljivi za takav korak.

I na kraju, povratak sa onim nevaljalcima, pošto je u pitanju bio paket-aranžman, petnaest sati u autobusu na metar razdaljine, mržnja nas je napinjala. Setio sam se jedne mudrosti Starvinskog koja je glasila otprilike ovako: „Ne možeš voleti čitavo čovečanstvo a mrzeti nekoga samo zato što ti je u autobusu stao na žulj.“ Iako, nije bilo isto, nekoga slučajno očepiti i nekome ukrasti njegovu omiljenu knjigu. Ipak, pokušavao sam da ih opravdam, da im oprostim, zamišljao sam ih kao malu, sitnu dečicu. Ali...

Tek, vratili smo se i život je krenuo ustaljenim tokom. Pošto sam se odmorio od puta, otišao sam do tetke. Stan je blistao. Pokazala mi je svoju sobu, okrećili su je u plavo i zeleno, baš onako kako sam tražio. Pričala mi je malo o molerima: bila su dvojica, posebno joj je bio simpatičan pomoćnik, jedan mladić, Rus koji je došao iz Sevastopolja u Ujvidek da studira ornitologiju, bio je veliki zaljubljenik u ptičiji svet – zanimljivo! Pošto je bio bez stipendije, preko leta se izdržavao od moleraja. Ja sam se posle malo zatvorio u sobu, prebirao sam na pijaninu, pokušavao sam da odsviram jednu gimnopediju Erika

Satija, ali nije mi padalo na pamet da uzmem Ji-đing u ruke, iako sam video da frotir uredno stoji na stelaži, tamo gde sam ga i ostavio.

Sutradan sam dobio poziv da učestvujem na nekakvom festivalu alternativnog stripa u Pančevu. Trebalo je tamo da otpevam nekoliko svojih pesmica prateći se na električnim orguljama. Ujutru sam otišao kod tetke da doručujem, posle čega sam se zatvorio u sobu u nameri da okrenem Ji-đing, da vidim šta mi savetuje u vezi sa tim, da li da idem u Pančevo ili ne, iako sam već unapred znao da ću ići. Dakle, nastavljao sam sa starom praksom izigravanja saveta. Interesovalo me je šta mi Knjiga savetuje, a onda bih opet, kao i obično, terao po svom.

Kada sam uzeo frotir sa stelaže, stavio sam ga na pisaci sto i počeo da ga odmotavam. Razvio sam ga, a onda se desilo nešto. Video sam Ji-đing, u stvari, projektovao sam očekivanu sliku Knjige koja se odjednom pretvorila u nešto drugo, u neku drugu knjigu koja je zapravo bila u frotiru. Skamenio sam se, užas, preda mnom na belom frotiru ležali su Borhesovi "Prolozi", knjiga koja je po formatu bila približna Ji-đingu. U magnovenju shvatio sam da je Ji-đing ukraden. Sve neprijatnosti na putu bile su samo uvertira za ovu nevolju. Bio sam obogaljen. Mogli su da mi uzmu sve, samo ne to, ne Ji-đing!

Odmah sam pozvao tetku, pokazao sam joj frotir sa knjigom, tresla joj se brada: "Šta, zar to nije ta knjiga?" Ona, inače, nije bila upućena u čitavu stvar oko Ji-đinga, znala je, doduše, da ja nešto radim sa tim sadržajima u frotiru, ali nije je to interesovalo, nije na to obraćala pažnju. Rekla mi je da nije bila u stanu kada su majstori pomerali nameštaj. Kada je posle došla, videla je da su neke knjige popadale sa stelaže, frotir je bio odmotan na podu i jedna knjiga je ležala pored, bili su to, upravo, "Prolozi". Ona je pomislila da je ta knjiga bila u frotiru, umotala je i vratila na stelažu.

Prilikom pada sa stelaže Ji-đing nije mogao ispasti iz frotira, pošto je bio dobro umotan nekoliko puta, mogli su ispasti samo novčići za bacanje i olovka za ispisivanje heksagrama. Znači, neko je odmotao frotir i pokupio sadržaj, u to nije moglo biti sumnje. Za vreme mog odsustva, niko osim tetke i ta dva molera nije bio u stanu. Glavni moler je bio neki običan priprost čovek koga Ji-đing apsolutno nije mogao da interesuje, ostao je, dakle, jedino taj mladić, Rus, ornitolog. Gatanje po ptičijem letu – pomislio sam – to je to. Odjednom me je zahvatilo stravično osećanje ljubomore, kao da mi je neko preoteo ženu, šta li? Razdirao me je bol koji je povremeno prelazio u neko čudno osećanje koje, jednostavno, ne umem da opišem. Da li je to bio užitak? Bio sam jako uznemiren. Počeo sam da optužujem sam sebe: kakva neopreznost, samo da sam je stavio u ladicu. Starvinski je u predgovoru Knjige savetovao da se ova obavezno drži pod ključem, ali ja to nisam ozbiljno shvatio, bio sam komotan, kao i obično. Ipak, da ne bude zabune, još isti dan sam pročešljao čitavu sobu da vidim da nije možda knjiga negde zapala, zagubila se, ali ništa, ni traga. Nisam našao nijedan novčić. Kada sam već hteo da krenem kući, mahinalno sam dohvatio porcelansku vazu koja je stajala na stočiću, okrenuo sam je i iz nje je ispala ljubičasta drvena olovka na kojoj je srebrnim slovima pisalo: Saturn, olovka kojom sam ispisivao heksagrame. Beše to pozdrav lopova za kraj.

Naravno, najjednostavnije rešenje je bilo da kupim novi Ji-đing, iako je bilo jako teško naći to izdanje koje je priredio Starvinski, ali ako bih nekako i uspeo, nije to bilo pravo rešenje – u pitanju je bio magijski predmet, moj Ji-đing koji sam okretao preko trideset

godina i u kom je bila akumulirana velika energija. Ta knjiga je bila deo mog tela, moja krv i meso. Morao sam nešto da preduzmem, ali, opet, nisam imao nikakvih dokaza. Razgovarao sam sa tetkom šta da radimo, imala je njihov telefon. Odlučili smo da ona prvo lepo razgovara sa tim mladićem, da ga najljubaznije zamoli ako je uzeo knjigu na čitanje, da je sada vrati, pošto je meni neophodna, ne mogu da živim bez nje. Međutim, razgovor nije dao nikakav rezultat. Rekao je tetki da on uopšte ne zna o čemu ona govori. Onda sam ja uzeo slušalicu, rekao sam prilično uzrujan: "Mladiću, da li bismo nas dvojica mogli da se vidimo, da vam ja lepo ljudski objasnim neke stvari?" Odgovor je glasio: "U svako doba sam vam na raspolaganju, kad god želite." Govorio je sasvim dobro srpsko-hrvatski, sa onim dubokim nazalnim vokalima iz svog maternjeg jezika, koji su govoru davali nešto tajanstveno, nedokučivo. Dodao je: "Moja adresa je Peradovićeve 65, u Petrovaradinu. Kad vam odgovara?" Dogovorili smo se da dođem u šest sati poslepodne istog dana. Njegova ljubaznost me je malo smirila, ali kada sam u pola šest ušao u gradski tramvaj, adrenalin je opet proradio, bio sam spreman da mu razbijem njegovu rusku njušku.

Bila je to tipična prizemna kuća u švapskom stilu kakvih ima na desetine u tom kraju. Odkrinuo sam tešku kapiju i ušao u ajnfort. Nigde nikoga. Pošto sam se plašio psa, povikao sam: "Gazde, imali koga?" Tišina. Prešao sam preko dvorišta, a zatim se popeo uskim stepenicama na terasu. Kroz prozor sam video da u sobi za stolom sedi neki čovek, zapravo, ležao je, rida razbarušena kosa štrčala je između nekoliko flaša. Znao sam da je to on. Ušao sam u sobu, pridigao sam ga, bio je pijan, ali se trgao i već sledećeg trenutka kao da se istreznio. Rekao sam mu otprilike ovo, pomalo teatralno, u fazonu Šilerovog markiza Poze: "Znate šta, samo mi priznajte da ste je uzeli i pokloniću vam je, alaliću, razumete, samo da znam gde je, u čijim je rukama." Gledao me je svojim velikim plavim očima koje uopšte nisu bile plave. Nastavio sam: "Nije samo problem u tome što je meni ta knjiga preko potrebna, to nije dobro za vas, nisu to stvari sa kojima se treba igrati. Ne daj bože, može nešto loše da vam se desi. Ovo nije nikakva moja pretnja, samo najdobronamernije upozorenje." Kao da se sasvim istreznio, ispravio se, opet sam čuo taj sonorni glas: "Ja sam ovde u tuđoj zemlji, nema smisla da me na ovakav način ugrožavate. Mene ne interesuju nikakve vradžbine, nikakav Ji-đing, razumete, mene interesuju samo ptice – ja sam biolog!" Jednog trenutka učinilo mi se kao da osećam njegovu nevinost, ali već sledećeg, izgledao mi je opet sumnjiv, sumnjiv da sumnjiviji ne može biti i ta osećanja su se nekoliko puta kao na klackalici smenjivala, jedno je išlo gore, drugo dole i obrnuto. Da li je ta klackalica, u stvari, bila Knjiga koja se, osetivši moju blizinu, probijala prema meni pokušavajući nešto da mi saopšti. Zatim ga je opet hvatalo bunilo, bulazio je ili se pretvarao, bujica nerazumljivih reči kuljala je iz njegovih usta. U svakom slučaju, više nisam bio ubeđen da mi je on ukrao Knjigu, izgledao mi je čak simpatično. Pogledom sam lutao po sobi ne bih li negde ugledao neke knjige a među njima i moj Ji-đing, ali ne beše ni traga od bilo kakvih knjiga. Jasno je bilo da više nemam šta da tražim i pošto je on još jednom utonuo u bunilo, polako sam se povukao i preko terase i dvorišta krenuo napolje. U ajnfortu sam sreću nekog stariju ženu koja je verovatno bila njegova stanodavka – veoma me je podsećala na nekoga, ali nikako nisam mogao da se setim na koga.

Posle dva dana ja i žena sedimo uveče u dnevnoj sobi i gledamo TV Dnevnik koji se kao i obično završava crnom hronikom. Na ekranu vidim fotku nekog mlađeg čoveka,

poznat mi je odnekud. Spikerka govori: "U iznajmljenom stanu u Petrovaradinu juče je pronađen mrtav ruski student. Stanodavka je otkrila leš sa nožem zabodenim u grudi. Sumnja se da je u pitanju samoubistvo, pošto je obdukcijom utvrđeno da je mladić u trenutku smrti bio u alkoholisanom stanju. Istraga je u toku."

Bio sam savim hladan. Pomislio sam: šta ja imam sa tim – ništa. Razgovarao sam sa ženom, pošto je ona bila upućena u čitavu stvar. Rekla mi je da ne brinem. Ali napetost je ipak rasla, mesečina me je napinjala, imao sam sve češće prinudne misli. Iako možda bez osnova, postepeno se budila grižnja savjesti. Ako se ubio ili nastradao zbog Knjige, to je samo njegova krivica, đavo ga terao da se petlja u te stvari. Ali ako se ubio zbog knjige kao knjige, zbog krađe, ja sam onda ipak bio saučesnik, jer sam bio, ako ništa drugo, a ono bar nesmotren, svojom nepažnjom sam ga naveo na greh. Moglo bi biti reći i o ubistvu iz nehata, naravno, to nije bilo za sud, ali trebalo je živeti sa tom mišlju. Mogao je neko da se ubije i samo zato što ga je neko neosnovano okrivio, ima i takvih, preosetljivih stvorenja.

Sutradan je zazvonio telefon, zvali su me iz policije na razgovor. Znali su da sam ga posetio u stanu onaj dan. Primio me je neki inspektor Ćirić, elegantan, u pepita odelu, sa malo dužom crnom kosicom. Ispričao sam mu sve potanko, čitavu tu epizodu sa Knjigom, nisam imao šta da krijem. Znao sam da je iskrenost najbolji paravan. Kada sam završio, inspektor me je upitao: "Šta vam je to, kakve su to mađije? Da niste vi možda član neke sekte?" Odgovorio sam mu: "Ne, nisam član nikakve sekte, ja sam taoista katoličke provenijencije. Mislim da imam prava da se bavim čime hoću u svoja četiri diza, pardon, zida, naravno, ako to nikog ne ugrožava. U svakom slučaju, ne bavim se mudo-magijom, znate šta je to?" Inspektor je dodao: "Radi se o klasičnom slučaju samoubistva u stanju delirijuma tremensa. Ovaj razgovor je bio puka formalnost. Što se mene tiče, stvar je završena, slobodni ste."

Morao sam svakako da dođem do Starvinskog, ako je to ikako bilo moguće, to mi je bila poslednja nada. Raspitivao sam se kod nekih starih prijatelja koji su u mladosti takođe kupovali njegove knjižice, ali niko nije ništa znao da mi kaže. Ipak, jedan mi je rekao da je čuo da se on još krajem osamdesetih godina odselio u Švedsku, da tamo živi. Drugi mi je, opet, rekao da se pričalo da je nestao, da je bila čak policijska istraga oko toga. Na kraju, zamolio sam ženu da pokuša da pronađe njegovu e-mail adresu, pošto se ona mnogo bolje snalazila na kompjuteru od mene, naravno, ako je to ikako bilo moguće, pitanje je bilo i da li on uopšte ima adresu.

Išlo je dosta teško, imali smo veoma malo relevantnih podataka koje je kompjuter tražio. Ipak, osećao sam kao da nešto bunarimo. Permutovali smo ime nekoliko puta i onda sam shvatio: slovo "r" je preskočilo slovo "a", s desna na levo, kao onaj đavo iz tornja koji je preskočio sirotog plesača na žici, a ovaj se osramoćen sunovratio u ponor. Više se nije prezivao Starvinski nego Strvinski – bio je to on. Odmah sam mu napisao pismo. Predstavio sam se kao njegov stari sledbenik. Obavestio sam ga da je moj, tj. njegov Ji-đing nestao, ispričao sam mu čitavu tu priču sa studentom-molerom. Posle par dana stigao je odgovor. Predložio mi je da se vidimo, da ga posetim. Nije bio mali šok kada sam ugledao adresu: Petrovaradin, Peradovićeve 66. Stanovao je tik pored kuće onog nesrećnog mladića. Ne, bila je u pitanju parna strana, znači, prekoputa ulice, sa druge strane. U poru-

ci je predložio da ga posetim za dva dana, u subotu, tačno u ponoć! Još je napomenuo da ne zvonim, samo da uđem, vrata će biti otključana, a onda uz stepenište na mali trem, pa kroz predsoblje...

U prvom trenutku pomislio sam da neću otići, nisu to bila čista posla. Ali, opet, to je bio jedini način da se čitava misterija oko knjige razreši. Starvinski, tj. Strvinski je očigledno imao nešto da mi kaže. Bilo me je i sramota da pred ženom ispadnem kukavica, iako mi je ona govorila da ne idem ni za živu glavu. Više nisam imao Knjigu da je pitam šta da učinim, da je pitam nešto o njoj samoj. To mi, inače, nikada ranije nije padalo na pamet, interesantno! Ostavio sam da odluku donesem na sam taj dan, u subotu. Nisam hteo da se mučim, onda ću da prelomim, pa šta bude.

Bilo je negde oko pola jedanaest uveče kada sam ušao u dnevnu sobu. Otključao sam komodu u kojoj je ležao pištolj uvijen u frotir. Bila je to jedna stara zardala italijanska "bereta", ratni trofej mog pokojnog oca. Zadenuo sam pištolj nazad za pojas ispod sakoa. Malo me je žuljao ali prijanjao je čvrsto uz bedro. Pomislio sam: u zlu ne trebalo. Znao sam da se magija nekada može razbiti na tako jednostavan način – pucnjima iz pištolja. Žena me je gledala sa nevericom, ali nije ništa rekla.

Napolju je bila topla septembarska noć, trajalo je miholjsko leto. Odlučio sam da idem peške, nisam se žurio. Trebalo mi je četrdesetak minuta do Petrovaradina. Bio sam potpuno miran, možda malo i previše miran.

Kuća je bila tačno sa druge strane ulice, preko puta od kuće u kojoj je stanovao onaj siroti student. Iako još nije bila ponoć, odlučio sam da ne čekam, da uđem, nisam morao baš da ispoštujem dogovor do kraja. Dakle, odškrinuo sam mala vrata koja su bila u sastavu velike masivne kapije i ušao u neosvetljen ajnfort. Popeo sam se stepeništem na trem a zatim krenuo uskim hodnikom prema vratima odakle je dopirala prigušena narančasta svetlost. Kroz napola otvorena vrata ugledao sam Strvinskog kako sedi u naslonjaču. Prikazao mi se iz profila. Ne udostojivši me pogledom, stari veštac se cerio. A onda, naglo se okrenuo izbacivši visoko ruku u kojoj je držao nešto što je svetlelo. Bio je to moj Ji-đing, poznao sam ga po bojama na koricama – plavoj i zelenoj, kojima sam ga obeležio još prvi dan kada sam ga dobio. Zatim se pridigao. Posmatrao sam zapanjen njegovo lice koje je, u stvari, bilo moje lice, samo veoma ostarelo, lice starca koji mi je sada govorio glasom neke žene, više je pevao nego što je govorio. Bio je to rečitativ koji je glasio otprilike ovako: "Poranio si opet sinko/ Još ponoć stigla nije/ Ali dobro, tvoja te navika digla/ Poznat si po tome što savet ne prihvataš britko/ Od svoga baštinika, pak/ Knjiga je veća dika/ Markar on i nehajan bio/ Savete si pogrešne pio, uvek/ Da bi na pravi put izbio/ Samo ono što se pod ključem čuva/ Jednom upotrebljeno će biti/ Uslišiće ga noć gluglugluglugluga..." Krenuo je prema meni, mašio sam se za pištolj, međutim, bio je brži, snažno me je udario Knjigom po čelu i heksagrami su se razleteli na sve strane, pucao sam, ali Strvinski je tog časa nestao, preplavio me je užas, bio sam potpuno sam u nepoznatoj kući, išao sam iz jedne sobe u drugu i više nisam, uopšte, znao ko sam. U očajanju sam otvorio neka vrata, odjednom me je zapljusnula svetlost u svim mogućim bojama, bila je slična vodi – preda mnom je blistao veliki heksagram Vatra na nebu. Linije heksagrama kao raznobojni talasi su me okruživale sa svih strana i ja sam, nemajući izbora, kročio u taj prostor osetivši odjednom radost – Radost Večnosti.